

LETOS CELOLETNA KULTURNA AKCIJA

Vodmatski dnevi

Krajevna konferenca SZDL in komisija za kulturo pri svetu krajevne skupnosti Stari Vodmat sta tudi letos nadaljevali s kulturno akcijo »VODMATSKI DNEVI«. Kulturne in športne prireditve ne bodo strnjene v enem samem tednu, kot v preteklem letu, ampak bodo potekale vse leto, razen julija in avgusta.

Prva prireditev v okviru Vodmatskih dni je bila 27. maja v šoli dr. Jože Potrč. Bil je to zaključni vokalno-instrumentalni nastop učencev šolskega kulturno umetniškega društva OŠ dr. Jože Potrč pod vodstvom glasbene pedagoginje Bronke Saks. V obširnem programu smo prisluhnili blok-flavtam, orffovemu orkestru ter pionirskemu pevskemu zboru »Modri metuljčki« z osmimi in mladinskemu pevskemu zboru »Sinje ptice« s petnajstimi skladbami. Prepolna telovadnica staršev in gostov je z močnim aplavzom pozdravila izvajalce.

V avli Kliničnega centra je bila 5. junija odprta razstava skupine slovenskih likovnih umetnikov, ki so razstavljena dela podarili Kliničnemu centru. Na razstavi so sodelovali likovni umetniki: Dominiko Miligoj, Danilo Fugger, Kostja Gatnik, Josip Gorinšek, Herman Gvardijančič, Štefan

Hauko, Boris Jesih, Leon Koprč, Rudi Kotnik, Stane Kregar, Albin Lugarič, Vladimir Makuc, Miha Maleš, Devad Hozo, Drago Hrvacki, Stane Jagodič, Božidar Jakac, Andrej Jemec in Zmago Jeraj. Otvoritev razstave so s kulturnim sporedom popestrili učenci SKUD OŠ dr. Jože Potrč. Razstava bo odprta do 15. junija 1980.

Zadnja kulturna prireditev v spomladanskem delu Vodmatskih dni je bila 10. junija, ko je v avli OŠ dr. Jože Potrč nastopil mojster Bojan Adamič s svojimi gosti, med katerimi sta bili tudi popevkarici Marjana Deržaj in Majda Sepe, filmski režiser Boštjan Hladnik, likovni umetnik Vladimir Makuc in profesor dr. Bogdan Breclj, ki je govoril o zdravljenju tovariša Tita.

Po poletnih počitnicah in dopustih se bo kulturna in športna akcija Vodmatski dnevi nadaljevala.

CVETO PAVLIN

Obsojenec in družba

V naši samoupravni socialistični skupnosti je vsak posameznik osebnost z vsemi dobrimi in manj dobrimi lastnostmi, hotenji in željami. Delovni človek in občan sta subjekta naše skupnosti, pa četudi ima kdo od njiju do posameznih veljavnih družbenih vrednot odklonilen odnos in to izpričuje z neposrednim ogrožanjem teh vrednot.

Skrb za takšne osebe je stvar celotne družbene skupnosti. Kaj to pomeni? To pomeni, da skrbi za obsojence ne gre prepuščati le tistim, ki se strokovno ukvarjajo z zaščito in družbeno pomočjo po prestani kazni, ampak morajo biti pri tem udeležene vse samoupravne organizacije in skupnosti, se pravi, mi vsi.

Kazensko poboljševalni zavodi naj ne bi bili za nadaljnjo usodo prestopnika pečat v tako strogem smislu, da je neizbrisljiv. Zavedati se moramo, da obsojenec prestaja kazen zato, da bo postal razumnejši, razsodnejši in ne bo več kršil in podiral naših skupaj pridobljenih družbenih vrednot. Seveda pa si moramo biti na jasnem, da se nikomur ne pokaže pravilna pot kar sama od sebe. S tem, ko smo nekoga kaznovali, ali kot raje rečemo zaprli, problema še zdaleč nismo rešili. Tem ljudem moramo pomagati do spoznanja, da dejanja, zaradi katerih so bili kaznovani, niso v skladu z normami in zakoni naše družbe. Ponuditi jim moramo roko v pomoč, da bodo čutili, da jih družba potre-

buje kot razumne in koristne ljudi, ki bodo soustvarjali naše odnose, jih dograjevali in ovrednotili.

Seveda pri tem lahko veliko store že kazensko poboljševalni zavodi. Predvsem morajo poskrbeti za takšne odnose ter življenjske in delovne razmere, ki so čim bolj podobne tistim zunaj zavoda, v delovni organizaciji. Prestopnika naj bi usposobili in pripravili za vlogo samoupravljalca z vsemi pravicami in dolžnostmi ter pozitivnim odnosom do družbene lastnine in drugih družbenih vrednot. Obsojencu je treba zagotoviti razmere, v katerih bo tudi sam aktivno in soodgovorno sodeloval pri svoji prevzgoji.

Pri tem ima odločilen pomen vse večja humanizacija izvrševanja kazenskih sankcij, katere bistveni elementi so zakonitost, pravičnost, spoštovanje osebnega dostojanstva obsojenca in v zakonskih okvirih tudi spoštovanje njegovih pravic in svoboščin. V kazensko poboljševalnem zavodu je potrebno obsojencu, da bi se čimprej lahko zno-

va vključil v normalno življenje, omogočiti redne stike z družino, z življenjskim in delovnim okoljem.

V procesu resocializacije ali prevzgoje prestopnika lahko sodelujejo poleg strokovnjakov – psihologov, penologov, andragogov, defektologov, socialnih delavcev in drugih tudi vsi drugi delovni ljudje in občani preko družbenih svetov, pa tudi preko vseh družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in občin.

Da pa bi popolno resocializacijo obsojencev tudi dosegli, je pomemben predvsem naš odnos do teh ljudi. Naš pristop do človeka, ki je prestal kazen in se vključil v našo OZD, v našo krajevno skupnost, ki je sostanovalec v našem bloku, ulici. Bomo nanj gledali s sovraštvom in pomilovanjem, ali pa ga bomo sprejeli medse kot enakovrednega člana naše skupnosti? Če mu namreč ne bomo omogočili normalnega življenja v naši sredini, nismo zanj storili, kljub vsem prejšnjim naporom, prav nič. Navajamo ga namreč le na njegovo staro pot, ki smo jo že obsojali in obsodili. Bomo torej tudi v takšnih primerih ljudje in pokažimo svojo humanost z dejanji!

L. Č.

Ne posredniki, ampak mentorji

Konec decembra lani so na zboru delegatov Zveze kulturnih organizacij občine Center izvolili nove člane izvršnega in nadzornega odbora. Takrat so v načelu sprejeli tudi program za letošnje leto, ki zaradi stabilizacijskih ukrepov ni nič obsežnejši od lanskega. O tem, kaj bo v delovanju Zveze kulturnih organizacij Center vseeno novega, smo se pogovarjali z Mirom Kokolom, sekretarjem zveze.

Zaradi pomanjkanja sredstev ni v letošnjem programu nobene nove kulturne akcije, vse stare »pa bomo seveda izvedli. Nova osnova vsemu pa je v tem, da je delo mnogo bolj kot prejšnja leta zaupano strokovnim komisijam za posamezna področja kulture. Doslej je delo v zvezi potekalo bolj na menežerski osnovi – bili smo nekakšen posrednik

za posamezne prireditve, letos pa bodo komisije prevzele poleg tega tudi vzgojno in izobraževalno stran. Tako zveza ne bo več le servis za organiziranje posameznih prireditev ob državnih in drugih praznikih, ampak tudi usmerjevalec in vzgojitelj.

Zveza ima kar sedem komisij. Največ dela ima med njimi vokalno-instrumentalna komisija, saj je v občini ogromno zborov, dve godbi na pihala in mladinski simfonični orkester. Druga najmočnejša kulturna skupina sodi v okvir komisije za plesno dejavnost – v njeno področje sodijo folklorna skupina France Marolt, folklorna skupina Tine Rožanc, plesna skupina Lidi je Sotlar, Studio za svobodni ples in Skupina za sodobni ples. Že tretje leto zapored na tem področju organizirajo v ljubljanski Operi Srečanje jugoslovanskih baletnih umetnikov.

Slabše so razvite dejavnosti, ki jih spremlja komisija za gledališko in lutkovno dejavnost – ta živi predvsem po osnovnih šolah, prav tako se godi tudi z literarno dejavnostjo, ki jo najdemo le v šolskih kulturnih društvih. Najmanj pa je razvita filmska dejavnost. Glavni razlog temu je dejstvo, da je v Ljubljani skoncentrirana vsa profesionalna filmska srenja in visokega amaterizma ni mogoče gojiti. Zveza kot usmerjevalec si predvsem

prizadeva, da bi filmska vzgoja dobila svoje mesto v usmerjenem izobraževanju. Komisija za filmsko dejavnost je že pripravila srednjeročni program, kako naj bi dejavnost spravili z mrtve točke. Ena bistvenih zamisli je zapolniti vrzeli s filmskim gledališčem, ki ga v Ljubljani še nimamo (imajo ga v Kranju in na Jesenicah). Pobudo so sprejeli tudi na republiški zvezi, vendar je pri tem zaenkrat ostalo. In kaj je to, filmsko gledališče? Strokovno izbran filmski spored, ki je sproti na ustrejni ravni komentiran. Za to pa zaenkrat ni ne dvorane ne ljudi.

Letošnja glavna naloga zveze je, kot sem že omenil, kljub stabilizacijskim ukrepom obdržati vse stalne prireditve, ki so v našem prostoru prisotne že leta. To so srečanje zborov in vokalnih skupin, srečanje plesnih skupin, srečanje amaterskih kulturnih delavcev iz občine, poslovetje od starega leta s pogovorom in plesom, Vaša razstava in Vaša matinea. Pri vseh ostalih kulturnih akcijah, kot so na primer proslave ob državnih in drugih praznikih pa se mora zveza truditi, da le-te ne bi bile same sebi namen, ampak bi pomenile tudi kulturni dogodek. Doslej so krajevne skupnosti po najlažji poti, za stari milijon, ki ga imajo v ta namen, najele profesionalne umetnike, ki so peli, recitali... Sedaj, ko so komisije prevzele mentorsko delo, pa naj bi postale te proslave tudi pravi kulturni dogodek, na katerem bi sodelovali amaterski kulturniki in umetniki iz krajevne skupnosti, osnovne šole ali organizacije združenega dela iz občine.

D. MAROLT

DOGOVORI / 7

OKROGLA MIZA O PROBLEMIH DELOVANJA MLADIH V OZD

Mladi še premalo prisotni

Konferenca mladih delavcev pri občinski konferenci ZSMS Ljubljana Center je organizirala okroglo mizo o problemih delovanja mladih v OZD, ki so se je udeležili mladinci iz štiridesetih organizacij združenega dela v občini Center.

Beseda je tekla predvsem o vključevanju mladih v izvajanje stabilizacijske politike, o informiranju v delegatskem sistemu, stanovanjski problematiki in sodelovanju osnovnih organizacij ZSMS z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Po obširni in plodni razpravi so mladi občine Center ugotovili cel niz napak, ki jih bo treba odpraviti. Najbolj kritično so mladi ocenili izvajanje stabilizacijskih ukrepov. Še vedno se o njih vse preveč pogovarjamo, namesto da bi jih izvajali. Tudi informiranje o doseženih rezultatih je zelo pomanjkljivo, mladi so vse

premalo seznanjeni z uspehi in neuspehi; produktivnost, razen v nekaj izjemah, ostaja še vedno na zelo nizki ravni, povezovanje proizvodnih in neproizvodnih organizacij gre prepočasno, je pa še vrsta drugih problemov.

Na področju reševanja stanovanjske problematike, ki je za mlade najbolj pereča so ugotovili, da so osnovne organizacije ZSMS še vse premalo aktivne. Opozorili so na več primerov, ko prav mladi rešujejo svoj stanovanjski problem z nasilno vselitvijo. To so dejanja, ki ne rešujejo problemov. V nekaterih delovnih organizacijah poizkušajo re-

ševati stanovanjsko problematiko z ustanavljanjem stanovanjskih zadrug, in ponekod so dosegli že lepe rezultate. To je le dokaz več, da lahko rešujemo probleme le združeni, seveda samo tam, kjer to gre. V mnogih osnovnih organizacijah ZSMS je še vedno prisoten problem premajhne povezanosti z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Mladi so podčrtali, da so del te družbe in zato njihovi problemi ne smejo ostati zaprti znotraj mladinske organizacije.

Ob koncu so sklenili, da bodo s podobnimi razgovori še nadaljevali. Pripraviti nameravajo še posvetovanja in okrogle mize s področij, kot so trgovina, bančništvo, upravni organi, gostinstvo in še nekatera druga. Robert Blažna